

FARO DE VIGO

FARO DE VIGO, S.A., calle Colón, 30, Apartado de Correos 91, Vigo. Redacción Local y Recepción de anuncios. Teléfonos: 21.55.01, 21.35.81, 21.13.82, 22.89.54 y 22.89.55. Factoría en Chapela-Redondela. Teléfonos: 27.64.62, 27.64.66, 27.65.54, 27.65.58 y 27.65.62. Cierre 21.13.01. Telex: 82011 FARO E. Depósito Legal PO/151958.

DELEGACIONES

Santiago: Rodrigo Padrón, 2. Teléfonos (981) 58.10.76 y 58.47.98. La Coruña: Linares Rivas, 30-4.° Teléfonos (981) 21.38.53 y 22.50.50. Lugo: Río Chamoso, 3-2.° Teléfono (982) 22.00.07. Orense: Berloya, 8. Teléfonos (988) 24.12.12 y 24.12.32. Pontevedra: Plaza de Galicia, 2-2.° derecha. Teléfonos (986) 85.24.97 y 85.00.58. Villagarcía: Conde Vailleano, 11. Teléfono (986) 50.35.14. Ferrol: Rcal. 50-1.° Teléfonos (981) 32.61.03 y 32.61.04. Barcelona: Urgel, 28-1.° Teléfono (93) 259.13.38. Madrid: Andrés Mellado, 50-3.° Dcha. Teléfono (91) 449.68.10.

CORRESPONSALIAS MAS IMPORTANTES

El Barco-La Rúa: Gonzalo Rodríguez Alvarez, Penas Forcada, 28-3.° Teléfono (988) 32.02.97. Tuy: Plaza de San Fernando. Teléfono (986) 60.14.08. Marín: Apartado de Correos, 56. Teléfono (986) 88.38.05. La Estrada: Ulla, 10. Teléfono (986) 57.00.88. Santa Eugenia de Riveira: Linares Rivas, 1-2.° Teléfono (981) 87.23.52 y 87.24.01. Monforte de Lemos: Valle Inclán, 52. Teléfono (982) 40.04.32. Ponferrada: Avda. de España, 16. Teléfono (987) 41.07.74. Ribadavia: Avda. Rodríguez de la Fuente, 1. Teléfono (988) 47.07.92. Carballino: Martínez Avellanosa, 51. Teléfono (988) 27.11.37. Lalín: Buenos Aires, 92. Teléfono (986) 78.03.51. Verín: Xosé Luis Rúa Núñez (Cambalán), Avda. Portugal, 18-2.° Izqda. Teléfono (988) 41.00.39.

Decano de Galicia

Tempo de escribir

□ Emilio Álvarez Blázquez.

Pregunto eu si Castelao, denantes de que o seu corpo torne á nosa terra, non estará xa enterrado en terra galega, pois tanta xente de nós converteuse en terra, ao longo dos anos, no cemiterio bonacrense da Chacarita que aquilo é unha Patria Galega espárexida, emigrada e amorosa.

Patria subterránea, miolo, cerne e raíz nutricia de toda patria verdadeira, erguida sobre as cinzas de milleiros de homes que, rendidos do traballo, morreron máis tristes que ningún porque morreron lonxe.

Un día, como o poeta quería, ascenderán á luz pola miuda escada dos lirios ventureiros, pero mirarán pasar o vento con tristura, pois o vento empalma co vento e un vento así, destemido e longo, chama en calquera porta por lonxana que cadre, e eles endexamais volverán a termar do portelo labrego por donde saíron un día, despedidos pola última estrela da noite, lentos e silandeiros pra nos despertar o sono de unha nai que, verdadeiramente, non dormía...

Iste desabor de ver pasar o vento, sin poder marchar con el, é a saudade. Outra cousa non.

Ademais desta terra de mortos hai outra terra que quenta o corpo de

Castelao -que casi non era corpo nos derradeiros días da súa vida- e eu vou a contar a historia, o conto breve de "un saquiño de matute", que nós puxemos a bordo de un vapor de "Mala Real Inglesa", de cuio nome non me lembro, pois os barcos son como as nubes: pasan e detraís soio deixan preguntas, esquezos, misterios.

Polo mes de Nadal de 1949 viñera de Buenos Aires Perfecto López, un perfecto galego, fillo de Vimianzo, probe de solemndade nos principios da vida, rico despois, amigo sempre, que traía, de parte de Castelao "apertas pra os rapaces".

Como isto acontecía nas vísperas de súa morte, aquelas apartas destinadas a unha nación vaga, poética e fermosa de "rapaces", tiña pra todos nós un fondo quentor de familia, pois todos éramos da casa ante a perda anunciada do patrón, que, antes de deixarnos, mandábanos, por riba do mar, a rúbrica dos seus brazos.

¡Pouco poderían apreixar xa aqueles brazos, donde cada serán se apousaba o fero corvo de delor, rafiando con as fírentes poutas a triste carne dos homeiros, pra pasar logo, chegada a noite, á gaiola augusta do peito, un peito valcero,

porque o corazón pendía xa por fora, única condecoración aceptada na batalla final da vida!

Perfecto López quería levar terra galega pra deitála, como unha almofada de sonos eternos, no cadaleito de Castelao chegada a hora da despedida, cumprindo un pedido de tantos e tantos amigos que en Buenos Aires agachaban a tristura diante do enfermo, como si a negra sombra non estivera xa rondando, fumenta e espreitante, ó pé dos seus cabezales.

E fomos nós, Paco del Riego, Celso Collazo e eu, os que demos cumprimento ao pedido aportando cadanseu saquiño de terra, que apañamos na beiramar de Coruxo, pra que tivera sabor a mar de Rianxo, pinta de sal de máis ou de menos, que todos os mares saben amargo, si non se pode volver...

Era tempo de inverno, e nas nosas gabardinas acobillamos aquíl tesouro de uns saquiños de terra, que regalábase a quen morría desterrado. ¡Pouca terra pra tanto mérito!

O carabineiro de turno, detivounos na escauinata do buque. O bulto notábase de máis e, seguramente, o que máis se notaba aínda era un ventoiño de contrabando que ahanaba as nosas máns inocentes.

-¿Qué levan ahí?

-Levamos terra, señor.

-¿Terra? ¿Pra dónde?

-Pra Buenos Aires.

-¿E non teñen terra alá?

-Como está non, señor.

-A ver a mostra.

O carabineiro abriu as saquetiñas, meteu as máns, remexeu, mirou pra nós...

-¿E non será terra de matute?

-Non, non é terra de matute: é terra limpa, terra sagra. Non leva ouro, nin wolfrang, nin diamantes. E terra feita de terra; apañada ao albur, terra ceibe, terra dos camiños, terra sin arrendo, recollida entre o mar e o campo, por donde de mañán pasou un neníño, cando aínda non levantara o orballo da noite.

-¿Son poetas?

-Tamén vostede, que vixia os barcos na mar, controla as terras.

-Boeno, falen claro.

-Ista terra vai en busca da morte. E unha terra que emigra pra cubrir o corpo de un emigrante, de Castelao, que está a morrer e nós andamos xa a partir a herdanza. Deixounos un alba de gloria e totalas cruces de pedra de Galicia, e a el tocoulle ista leira, iste minifundio de amor que cabe en tres saquiños de terra, que pesan pouco porque entre a terra vai

tamén moito aire, brisas das carballleiras, o perfume das herbas, algún malvis que canta, a batelada de unha campá de aldea, a voz da nai que chama polos fillos, o fume do forno que coce o pan, unha sombra, un cantar, o balbordo de unha fonte, un pouquiño de chuva contra a tarde... Cousas leviáns, líxeiriñas, porque os que morren lonxe aturan pouco peso...

O home comprendeu. Fíxose a un lado, deixounos pasar diante del e levou a man a visera, como si saudara, con respecto e firmeza, a un capitán. Un capitán, probiño, que non mandaba nada.

En "Castelao na luz e na sombra", Valentín Paz Andrade fala da terra de Rianxo deitada sobre o corpo de aquíl a quen Cabanillas chamou a nosa prenda.

Non era terra de Rianxo. Polo menos, a que nós mandamos, non era terra de Rianxo, sino de Vigo, de Coruxo, frente as Illas Cies. Que ningún pense que por non ser terra de Rianxo era terra de matute. Era terra de amor, apañada con saudade, con tristura, e mandada polo mar. Toda terra de amor é terra de Rianxo. Faise de Rianxo ao navegar...